

O úzkosti, radosti a poslání nás učedníků

Základ kázání: Jan 20,19-23

Dej, ať slyšíme veselí a radost, ať jásají všichni zdeptaní. Odvrát, Bože, svou tvář od lidského hříchu, zahlad' všechny naše nepravosti. Stvoř nám, Bože, čisté srdce, obnov v našem nitru pevného ducha.

Pane, není třeba, abychom před tebou něco předstírali, vždyť ty nás znáš líp než my sami sebe. Přišli jsme sem dnes proto, abychom slyšeli slova o naději, kterou jsi nám připravil, o odpuštění, jež nám dopřáváš, o smíření, které nabízíš.

Ale než se zaposloucháme do tvého evangelia, chceme vyjádřit, že jsme s sebou přinesli i všechno to, co nás tíží:

viny, kterých jsme se dopustili rádi nebo neradi,
zlé myšlenky, které se občas ozvou,
staré křivdy, které pořád bolí,
nedoléčené rány ve vztazích s druhými lidmi
a tak dál.

To vše k nám patří a my prosíme, abys nás přijal takové, jací jsme, a abys nás změnil svou milostí a láskou. Prosíme: Pane smiluj se.

J 20:19-23 Téhož dne večer – prvního dne po sobotě – když byli učedníci ze strachu před Židy shromážděni za zavřenými dveřmi, přišel Ježíš, postavil se uprostřed nich a řekl: „Pokoj vám.“ Když to řekl, ukázal jim ruce a bok. Učedníci se zaradovali, když spatřili Pána. Ježíš jim znovu řekl: „Pokoj vám. Jako mne poslal Otec, tak já posílám vás.“ Po těch slovech na ně dechl a řekl jim: „Přijměte Ducha svatého. Komu odpustíte hříchy, tomu jsou odpuštěny, komu je neodpustíte, tomu odpuštěny nejsou.“

Kristus byl vzkříšen, sdělovali si jeho blízcí (učedníci a pár žen a několik příznivců). Bibličtí vypravěči se netají tím, že z toho ti lidé měli radost, ale ne hned. Nejdřív se docela lekli, protože tomu za mák nerozuměli. “Vzkříšen? A co to vlastně obnáší, ví to někdo? A co to znamená pro nás, kdo k němu chceme patřit?”

Nastal večer a učedníci se báli. “Tamti (vy víte kdo) šli po Ježíšovi a zlikvidovali ho a co když teď půjdou po nás?” Tak raději pečlivě zamkli, sedí za zavřenými dveřmi a nevědí si rady, co vlastně dál. Není se co divit, jejich dosavadní program se zastavil. V takové situaci člověk náhle prožívá úzkostnou nejistotu, co teď bude a jak to zvládnout. Trvá-li taková nejistota dlouho, úplně se v ní začnete ztrácet. Strach vám nic moudrého neporadí a panikařili i ti kolem vás, je čím dál těžší to unést.

Seděli sklesle za zamčenými dveřmi, vybaveni společnými chmurami, a najednou koukají, že je tu Ježíš. Přímou uprostřed mezi nimi. Jak se sem dostal, to vypravěč neřeší, prostě jen konstatuje, že jestli zamčené dveře někoho zastaví, Ježíše určitě ne. A že je to zrovna tenhle vypravěč, Jan, tušíme, že tím nemá na mysli jen dveře a petlice, ale spíš lidské srdce. Srdcem tehdy minili rozum a emoce a vůli – tohle všechno můžete mít zamčené na petlici, a přece pro vzkříšeného ani za všemi těmi “nechci, nemůžu, nesmím a bojím” nejste nedostupní.

Z ničehonic byl tedy mezi nimi Ježíš a promluvil na ně. Moc jim toho neřekl, jen: “Pokoj vám.” Měli z toho radost. Až teď se dá mluvit o radosti, dřív sotva. Když někomu řeknete: “Kristus byl vzkříšen,” patrně ho tím o ničem nepřesvědčíte a nerozveselíte ho. Protože když slyším nějakou informaci, kterou moc nechápu (a nerozumím, v čem by se mě měla týkat), příliš mě to nezaujme, nebo jen na chvíli. Mnohem víc zapůsobí a zafunguje setkání.

V tomto případě setkání vypadalo tak, že učedníci sice stejně dál nechápu, jak si vysvětlit slovo “vzkříšen”, ale slyší přání Božího pokoje. Už si mysleli, že Ježíšův vliv na tenhle svět je

uzavřený a ukončený, a ono ne: Ježíšovo přání Božího pokoje tu je pořád a platí adresně pro nás. A jestli jsou to pro někoho příliš vznešená slova, řekněme to obyčejněji: do situace, kterou prožíváte, se vám nějak nastěhuje záblesk Božího království a Boží lásky, což v lidské mluvě a zkušenosti znamená, že vám někdo dopřeje odpuštění, projeví lásku a blízkost, podepře vás proti strachu a pootevře vám cestu k obrovské naději, která tu pro nás pořád ještě je.

V prvním dějství učedníky sevřela úzkost – jako když vás zastaví třeba nemoc nebo vím já co a člověk netuší, jak dál (a jak to unese).

Ve druhém dějství zažili radost – jako když vás něco přiměje si to v životě všechno přeskládat znovu a vy při tom objevíte naději.

Kdyby evangelium byla detektivka, asi bychom ho četli jen jednou: na konci se zápletky rozplete, zjistíme, kdo je oběť a kdo vrah, a podruhé mě to číst nebaví, protože už to znám. Jenže evangelium detektivka není, nekončí mordem ani happyendem, nýbrž posláním. Ten, jenž byl zabit jako velikonoční oběť, povídá: “Pokoj vám — a teď s tím běžte mezi lidi.”

Takže ve třetím dějství, v tom, které už v bibli není zapsáno, je to takříkajíc na nás. To, co máme dělat, je úkol nad naše síly, a tak si pro jistotu zase znovu listujeme v evangeliu – ne abychom zopakovali, jak to dělal Ježíš (na to nemáme), ale abychom to omylem nevzali za nějaký úplně jiný konec. Výsledek toho snažení není na nás, však ani není v našich silách, ale Bůh by rád, abychom do toho šli spolu s ním.

“Posílám vás mezi lidi,” řekl tehdy Ježíš učedníkům, když jim popřál ten zmíněný Boží pokoj, a hned následovalo, s čímže mezi lidi mají vyrazit: “Komu odpustíte hříchy, tomu budou odpuštěny, komu ne, tomu odpuštěny nebudou.”

Zní to, jako bychom dostali pravomoc lidi roztrždit. Jenže Bůh se nás nikdy neprosil, abychom mu pomohli lidi hodnotit a známkovat. Komu má odpustit, na to se nás opravdu neptá. Je to

jinak: My máme Boží odpuštění (které je tu i bez nás) nést mezi lidi: a komu je nepřineseme, k tomu se žel nedostane.

Tak takovéto posláním učedníci dostali a my ho po nich zdědili. Není to jen úkol, je to mnohem víc, však se ohlédněme:

Co chvíli mě svírá úzkost – asi jako když mě zastaví třeba nemoc nebo nějaká událost a já netuším, jak dál (a jestli to unesu). V tu chvíli mě asi málokterá informace zaujme, protože pro ni nebudu mít soustředění a nebudu na ni zvědavý.

Ve druhém dějství už je to jinak, už ne informace, rady a moudra, ale setkání, osobní blízkost, někomu na mně fakt záleží – to už se na scéně zničehonic objeví zase i radost ze života, asi jako když vás něco přiměje si to v životě všechno přeskládat znovu a vy při tom překvapivě objevíte naději (nakrmenou zjištěním, že vás někdo má rád).

Třetí dějství už je pak na vás: “Pokoj vám — a teď s tím běžte mezi lidi. Předajte jim pokoj Boží, který převyšuje veškeré pomyšlení.” Je to pro lidi (tedy i pro nás) opravdu důležité, životodárné.

Ale abychom to nepopadli za nějaký jiný, špatný konec, řekl Ježíš ještě předtím: “Přijměte Ducha svatého.” Což není rozkaz, nýbrž ujištění, že je Bůh s námi a že se na něj můžeme spolehnout, i když nám leccos (třeba i ta radost ze života) zrovna moc nejde.

Soustředme se na to, oč nás Ježíš učil prosit a co je v životě důležité:

Otče náš, který jsi v nebesích, posvěť se jméno tvé. Přijď království tvé. Buď vůle tvá, jako v nebi, tak i na zemi.

Chléb náš vezdejší dej nám dnes. A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům. A neuveď nás v pokušení, ale zbav nás od zlého.

Neboť tvé je království i moc i sláva, navěky. Amen.

**Bože, dej, ať slyšíme veselí a radost, ať jásají
všichni zdeptaní.**

Odvrať svou tvář od lidského hříchu, zahlad' všechny naše nepravosti.

Stvoř nám čisté srdce, obnov v našem nitru pevného ducha.

**Těmito slovy jsme dnes začínali; v tuto chvíli jimi
dnešní bohoslužby uzavíráme.**

Kéž vás provází veselí a radost, vždyť Bůh odvrátil svou tvář od lidského hříchu, nepočítá naše nepravosti, zahladil je.

Ať se vám dobře žije v tomhle světě, který má tak daleko do rajské zahrady - ať se vám v něm dobře žije, protože vaším štítem je sám Bůh.

Nabízí se, že vám bude i radostí a pomocí:

tak berte, žijte, radujte se, jděte v pokoji

a na cestu si vezměte s sebou - pro sebe i pro druhé - zvěst Hospodinovy pravdy a milosrdenství. Pokoj vám.

Amen.